Europaparlamentet
2024-2029

Utskottet för utrikesfrågor

2025/2250(INI)

16.2.2026

FÖRSLAG TILL BETÄNKANDE

om kommissionens rapport för 2025 om Albanien
(2025/2250(INI))

Utskottet för utrikesfrågor

Föredragande: Andreas Schieder

INNEHÅLL

Sida

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION 3

MOTIVERING 8

BILAGA: FÖRKLARING OM SYNPUNKTER 9

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION

om kommissionens rapport för 2025 om Albanien
(2025/2250(INI))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

– med beaktande av stabiliserings- och associeringsavtalet mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Albanien, å andra sidan[1],

– med beaktande av Albaniens ansökan om EU-medlemskap, som lämnades in den 24 april 2009,

– med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1529 av den 15 september 2021 om inrättande av instrumentet för stöd inför anslutningen (IPA III)[2],

– med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1449 av den 14 maj 2024 om inrättande av faciliteten för reformer och tillväxt för västra Balkan[3],

– med beaktande av kommissionens meddelande av den 5 februari 2020 *Förbättra anslutningsprocessen – Ett trovärdigt EU-perspektiv för västra Balkan* (COM(2020)0057),

– med beaktande av kommissionens meddelande av den 8 november 2023 *Ny tillväxtplan för västra Balkan* (COM(2023)0691),

– med beaktande av Albaniens reformagenda, som lagts fram inom ramen för EU:s facilitet för reformer och tillväxt, som godkändes av kommissionen den 23 oktober 2024,

– med beaktande av kommissionens meddelande av den 8 juli 2025 *2025 års rapport om rättsstatsprincipen* (COM(2025)0900), åtföljt av arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar *2025 Rule of Law Report – Country Chapter on the rule of law situation in Albania* (SWD(2025)0928),

– med beaktande av kommissionens meddelande av den 4 november 2025 *2025 års meddelande om EU:s utvidgningspolitik* (COM(2025)0690), åtföljt av arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar *Albania 2025 Report* (SWD(2025)0750),

[1] EUT L 107, 28.4.2009, s. 166, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2009/332/oj.
[2] EUT L 330, 20.9.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1529/oj.
[3] EUT L, 2024/1449, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1449/oj.

– med beaktande av slutrapporten av den 23 oktober 2025 från valobservatörsuppdraget från kontoret för demokratiska institutioner och mänskliga rättigheter (ODIHR) vid Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) om parlamentsvalet i Albanien den 11 maj 2025,

– med beaktande av förklaringen från toppmötet mellan EU och västra Balkan den 17 december 2025 i Bryssel,

– med beaktande av sina tidigare resolutioner om Albanien,

– med beaktande av artikel 55 i arbetsordningen,

– med beaktande av betänkandet från utskottet för utrikesfrågor (A10-0000/2026), och av följande skäl:

A. En utvidgning av EU är fortfarande en strategisk investering i fred, säkerhet, stabilitet och demokratisk och socioekonomisk utveckling på hela den europeiska kontinenten.

B. Albanien har hållit en tydlig strategisk inriktning mot EU-medlemskap och har uppvisat en fullständig anpassning till EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik (Gusp).

C. Albanien har varit ett EU-kandidatland sedan 2014, inledde anslutningsförhandlingar i juli 2022, slutförde framgångsrikt genomgången av regelverket i november 2023 och öppnade alla förhandlingskluster mellan den 15 oktober 2024 och den 17 november 2025.

D. I kommissionens rapport för 2025 om Albanien bekräftas att landet fortsätter att göra framsteg på de flesta anslutningsrelaterade områden, samtidigt som behovet av djupare, mer konsekventa och oåterkalleliga reformer betonas.

E. Utvidgningsprocessens trovärdighet är beroende av strikt villkorlighet, meritbaserade framsteg och ett effektivt genomförande av reformer, snarare än enbart ett formellt antagande av lagstiftning.

F. Att stärka de demokratiska institutionerna, rättsväsendets oberoende, insatserna mot korruption, mediefriheten och de grundläggande rättigheterna är fortfarande avgörande för Albaniens väg mot anslutning.

G. OSSE/ODIHR:s rekommendationer om att ytterligare förbättra genomförandet av val i Albanien har ännu inte beaktats fullt ut.

1. Europaparlamentet välkomnar Albaniens enastående engagemang för EU-integration, som bygger på samförstånd mellan alla politiska partier och ett överväldigande stöd bland medborgarna, och berömmer Albanien för att ha öppnat alla kluster av anslutningsförhandlingar inom bara 13 månader.

2. Europaparlamentet välkomnar Albaniens ambition att avsluta anslutningsförhandlingarna före utgången av 2027 och de snabba framsteg som gjorts under de senaste åren. Parlamentet framhåller att ett grundligt genomförande av lagstiftningen behöver säkerställas.

3. Europaparlamentet noterar att kommissionen bedömer att Albaniens valsystem i stort sett lämpar sig för att genomföra konkurrensutsatta val, samtidigt som den upprepar farhågor över ojämlika villkor, missbruk av administrativa resurser, anklagelser om röstköp och påtryckningar på väljare. Parlamentet uppmanar därför majoriteten och oppositionen att på ett konstruktivt och inkluderande sätt genomföra en omfattande valreform, i nära samarbete med det civila samhället, och att fullt ut genomföra kvarstående rekommendationer från OSSE/ODIHR och Venedigkommissionen i god tid före framtida valrörelser.

4. Europaparlamentet uttrycker oro över den fortsatta politiska polariseringen och den konfrontativa politiska debatten, som undergräver den parlamentariska tillsynen, allmänhetens förtroende och effektivt fungerande demokratiska institutioner.

5. Europaparlamentet uppmuntrar till starkare parlamentarisk granskning av den verkställande makten, ökad transparens i lagstiftningsförfaranden och mer meningsfulla samråd med organisationer i det civila samhället, arbetsmarknadens parter och oberoende institutioner.

Rättsstaten, rättsväsendet och korruptionsbekämpning

6. Europaparlamentet välkomnar det fortsatta genomförandet av processen för reform av rättsväsendet, som omfattar säkerhetsprövning av domare och åklagare, vilket har bidragit till ökad ansvarighet och integritet inom rättsväsendet. Parlamentet noterar dock ihållande utmaningar i samband med rättsväsendets effektivitet, eftersläpningar i handläggningen av mål, en konsekvent rättspraxis och försök att utöva otillbörlig påverkan.

7. Europaparlamentet efterlyser en ytterligare förstärkning av rättsväsendets styrande organ, så att deras oberoende, transparens och yrkesmässiga kapacitet säkerställs, liksom långsiktiga investeringar i domstolsinfrastruktur och digitalisering.

8. Europaparlamentet betonar att korruption fortfarande är ett allvarligt problem och att Albanien, trots framsteg inom de rättsliga och institutionella ramarna, ytterligare måste förbättra sina resultat när det gäller utredningar, åtal och slutliga fällande domar, särskilt i korruptionsmål på hög nivå.

9. Europaparlamentet insisterar på att korruption måste bekämpas på alla nivåer för att stärka medborgarnas förtroende för statliga institutioner och möjliggöra ett förutsebart företagsklimat.

10. Europaparlamentet betonar vikten av att effektivt bekämpa organiserad brottslighet, inbegripet nätverk för penningtvätt och narkotikahandel, och efterlyser ett intensifierat samarbete med EU-organ såsom Europol och Eurojust.

Grundläggande rättigheter och mediefrihet

11. Europaparlamentet efterlyser ytterligare insatser för att skydda yttrandefriheten och mediepluralismen, däribland större insyn i medieägares eventuella intressekonflikter, skyddsåtgärder mot politiska och ekonomiska påtryckningar på journalister samt effektiva utredningar av hot och angrepp mot mediearbetare.

12. Europaparlamentet uppmuntrar Albanien att stärka de institutionella ramarna för skydd av minoriteter och utsatta grupper, däribland romer och egyptier, personer med funktionsnedsättning, migrerande arbetstagare och hbtqi+-personer, och att säkerställa ett effektivt genomförande av antidiskrimineringslagstiftningen. Parlamentet är oroat över den genusfientliga retorik som förekommer i den politiska debatten.

13. Europaparlamentet understryker att tillgången till rättslig prövning behöver förbättras, särskilt för utsatta och marginaliserade grupper.

Reform av den offentliga förvaltningen och samhällsstyrning

14. Europaparlamentet erkänner framstegen i reformen av den offentliga förvaltningen, inbegripet strategisk planering och samordning. Parlamentet betonar dock att det krävs ytterligare insatser för att säkerställa meritbaserad rekrytering och avpolitisering av den offentliga förvaltningen.

15. Europaparlamentet efterlyser förbättrad politisk planering, evidensbaserat beslutsfattande och transparenta budgetprocesser, inbegripet stärkt parlamentarisk tillsyn över de offentliga finanserna.

Socioekonomiska reformer och miljö

16. Europaparlamentet välkomnar Albaniens engagemang i genomförandet av EU:s tillväxtplan för västra Balkan. Parlamentet noterar dock att strukturella svagheter kvarstår, däribland en informell ekonomi, begränsad produktivitetstillväxt och ett utmanande företagsklimat. Parlamentet upprepar vikten av att förbättra transportinfrastrukturen mellan länderna på västra Balkan och att utveckla sammanlänkningarna med EU:s medlemsstater.

17. Europaparlamentet betonar vikten av att investera i utbildning, kompetensutveckling och innovation för att stödja hållbar tillväxt och social sammanhållning.

18. Europaparlamentet understryker den avgörande betydelsen av en verklig social dialog för att olika delar av befolkningen ska kunna dra nytta av utvidgningens fördelar. Parlamentet beklagar att det nationella arbetsrådet håller möten så sällan. Parlamentet efterlyser en förstärkning av processen för trepartssamråd, inbegripet lämplig facklig representation. Parlamentet betonar behovet att ytterligare stödja kapacitetsuppbyggnad hos arbetsmarknadens parter.

19. Europaparlamentet noterar med oro kommissionens bedömning att inga framsteg har gjorts när det gäller miljö och klimatförändringar under det senaste året.

Utrikespolitik och regionalt samarbete

20. Europaparlamentet lovordar Albaniens fortsatta fullständiga anpassning till EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik, inbegripet restriktiva åtgärder, Albaniens fortsatta engagemang i GSFP-uppdrag och GSFP-insatser samt landets konstruktiva roll för att främja regional stabilitet.

21. Europaparlamentet understryker vikten av goda grannförbindelser och regionalt samarbete som väsentliga delar av utvidgningsprocessen och välkomnar Albaniens aktiva deltagande i regionala initiativ.

EU-stöd

22. Europaparlamentet välkomnar EU:s ekonomiska och tekniska stöd till Albanien inom ramen för IPA III och faciliteten för reformer och tillväxt, och betonar att sådant stöd måste förbli nära kopplat till konkret genomförande av reformer och mätbara resultat.

°

° °

23. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till Europeiska rådets ordförande, rådet och kommissionen samt till vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, medlemsstaternas regeringar och parlament och Republiken Albaniens president, regering och parlament.

MOTIVERING

I detta betänkande utvärderas läget och den senaste utvecklingen när det gäller Albaniens framsteg med att ansluta sig till EU. Det innehåller parlamentets svar på kommissionens utvidgningsrapport för 2025.

Albanien har varit ett EU-kandidatland sedan 2014, inledde anslutningsförhandlingar i juli 2022, slutförde framgångsrikt genomgången av regelverket i november 2023 och öppnade alla förhandlingskluster mellan den 15 oktober 2024 och den 17 november 2025 – i rekordtid på drygt ett år.

Under detta och nästa år kommer Albanien att behöva hålla uppe takten för att nå sitt mål att vara redo för EU-anslutning före utgången av 2027. Detta skulle göra det möjligt för medlemsstaterna att gå vidare med ratificeringen av anslutningsfördraget så att Albanien kan gå med i EU innan det här årtiondet är över. I nästa fas kommer ett effektivt genomförande på marken av antagna reformer att vara avgörande.

I betänkandet bedöms Albaniens framsteg med sina demokratiska institutioner, mediefriheten, det civila samhällets deltagande, grundläggande rättigheter, rättsstaten, socioekonomiska reformer, miljön, regionalt samarbete och utrikespolitiken.

Trots de framsteg som gjorts står Albanien fortfarande inför många utmaningar, såsom att få bukt med den interna politiska polariseringen och förbättra den politiska kulturen, stärka rättsstaten och konsolidera reformerna mot korruption.

Detta års betänkande fokuserar särskilt på socioekonomiska reformer och lyfter fram den avgörande betydelsen av en verklig social dialog för att alla delar av befolkningen ska kunna dra nytta av utvidgningens fördelar.

BILAGA: FÖRKLARING OM SYNPUNKTER

Föredraganden förklarar, i enlighet med artikel 8 i bilaga I till arbetsordningen, att han i sitt betänkande har inkluderat synpunkter i frågor rörande ärendet som han har mottagit från följande företrädare för intressegrupper som omfattas av tillämpningsområdet för det interinstitutionella avtalet om ett obligatoriskt öppenhetsregister[1] eller företrädare för offentliga myndigheter i tredjeländer, inbegripet deras diplomatiska beskickningar och ambassader, i samband med att förslaget till betänkande utarbetades:

1. Företrädare för intressegrupper som omfattas av tillämpningsområdet för det interinstitutionella avtalet om ett obligatoriskt öppenhetsregister
2. Företrädare för offentliga myndigheter i tredjeländer, inbegripet deras diplomatiska beskickningar och ambassader
Government of Republic of Albania
Members of Parliament of the Republic of Albania

Ovanstående förteckning upprättas uteslutande på föredragandens ansvar.

I den mån fysiska personer identifierats med namn, befattning eller båda i förteckningen förklarar föredraganden att de berörda fysiska personerna tillsänts Europaparlamentets meddelande om skydd av personuppgifter nr 484 (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), i vilket villkoren för behandlingen av deras personuppgifter och rättigheterna i samband med denna behandling fastställs.

[1] Interinstitutionellt avtal av den 20 maj 2021 mellan Europaparlamentet, Europeiska unionens råd och Europeiska kommissionen om ett obligatoriskt öppenhetsregister (EUT L 207, 11.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).